

Asia: VN/14758/2021

Ympäristöministeriön asetus rakennuksen ilmastaselvityksestä

1. Asetuksen yleinen palaute

a. Onko asetuksessa kuvattu arviointimenetelmä selkeä ja ymmärrettävä?

Kyllä

b. Onko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi tarpeeksi kattava, jotta se osaltaan tukee hiilineutraaliuden saavuttamista Suomessa?

Kyllä

c. Onko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi sekä uusille että korjattaville rakennuksille?

Muutosehdotus tai muu kommentti: [Hiilijalanjäljen laskenta uudisrakennusten lisäksi korjattaville rakennuksille on tärkeä lisäys, koska peruskorjaukset voivat olla hyvin mittavia ja toisaalta peruskorjauksilla pidennetään rakennuksen elinikää huomattavasti. On tärkeää saada tietoa peruskorjausten hiilijalanjäljestä, jotta rakennuskannan vanhentuessa ja tullessa peruskorjausikään meillä on sekä tietoa että osaamista vähähiilisestä peruskorjaamisesta.]

d. Soveltuuko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi käytettäväksi rakennuksen suunnittelun aikana ennen rakentamisluvan hakemista?

Muutosehdotus tai muu kommentti: [Ehdottomasti jo suunnitteluvaiheessa pitää laskea hiilijalanjälki. Eri suunnitteluratkaisuilla voi olla erilaiset ilmastovaikutukset ja suunnitteluvaiheessa voidaan päättää kaikista vaihtoehdoista ilmastoystävällisin, jos näin halutaan erityisesti halutaan. Yhtä tärkeää on myös todentaa rakennuksen valmistuessa rakennuksen todellinen hiilijalanjälki lopullisten rakennusmateriaalien ja tehtyjen valintojen perusteella.]

e. Muita yleisiä kommentteja:

Rakennuksen ilmastaselvitys on tervetullut ja tarpeellinen, mutta tarvitsee rinnalleen asetuksen raja-arvosta, jotta uudisrakentamisen vähähiilisyttä pystytään ohjaamaan ja saavuttamaan hiilineutraaliustavoitteelle tarpeellisia päästövähennyksiä.

2. Kommentit asetusluonnoksen pykäliin

1 § Rakennuksen vähähiilisyden arviointi

-

2 § Määritelmät

-

3 § Arvioinnin kohde

Rakennuspaikan osalta poistettava kasvillisuus ei sisälly rakennuspaikan hiilijalanjälkiarvioon. Kuitenkin hiilikädenjäljen (14 §) kohdalla istutettava puusto sisältyy arvioon. Tämä on epäsuhtaista. Poistettu puusto tulisi huomioida myös rakennuspaikan hiilijalanjäljessä. Poistetun kasvillisuuden sisällyttäminen hiilijalanjälkiarvioon tuo näkyviin kaavoittamisen ilmastovaikutukset.

4 § Arviointijaksojen pituudet

Viidenkymmenen vuoden tarkastelujakso on perusteltu, ja yhdenmukainen EU:n ja pohjoismaiden kanssa. Päästövähennyksiä on saatava aikaiseksi nyt, ja lyhyempi aikaväli painottaa rakennusvaiheessa tehtyjä materiaali- ja rakennustyövalintoja. Rakennuksella on edessä isot peruskorjaukset yleensä 50 vuoden iässä, ja peruskorjauksista lasketaan oma hiilijalanjälki. Joten vaikka rakennus olisi käytössä pidempään kuin 50 vuotta, hiilijalanjäljen arviointi on tarpeeksi luotettavaa, koska isojen korjauksien hiilijalanjälki on myös laskettava.

Ensimmäiseksi viideksikymmeneksi vuodeksi laskettava hiilijalanjälki on eri asia kuin rakennuksen todellinen käyttöikä. Uudisrakentamisen tulee lähtökohtaisesti olla tarkoituksenmukaista ja pitkäikäistä.

5 § Arvioinnissa käytettävät tiedot

-

6 § Hiilijalanjäljen arviointi

-

7 § Rakennustuotteiden valmistus

Niin kauan kun Suomen hiilinielut eivät ole ilmastolain edellyttämän hiilineurtaaliustavoitteen tasolla tai EU:n maankäyttösektorin veloitteiden tasolla, ei puuta voi laskea ilmastokestäväksi materiaaliksi. On epäselvää, miten kansallisen päästötietokannan materiaalikertoimet ottavat Suomen hiilinielun tason, tässä tapauksessa hiilinielun heikentymisen, huomioon. Tämän lisäksi nykyiset puumateriaalin sertifiointijärjestelmät eivät ole osoittautuneet riittäviksi takaamaan luonnon monimuotoisuuden säilymistä.

8 § Rakennustuotteiden vaihdot

-

9 § Rakennus- ja purkumateriaalin käsittely

-

10 § Rakennus- ja purkumateriaalin loppusijoitus

-

11 § Kuljetukset

-

12 § Työmaatoiminnot

-

13 § Energian käyttö rakennuksessa

-

14 § Hiilikädenjäljen arviointi

-

15 § Uudelleenkäyttö ja kierrätys

-

16 § Hyödyntäminen kierrätyspolttoaineena

-

17 § Hyödyntäminen polttolaitoksessa

-

18 § Ylimääräinen uusiutuva energia

-

19 § Hiilivarasto

-

20 § Karbonatisoituminen

-

21 § Istutettava puusto

-

22 § Ilmastaselvityksen laadinta ja päivittäminen

Päivittäminen tärkeää, jotta selvitys vastaa toteutunutta rakennusta, ei ainoastaan rakennuksen suunnitelmaa.

23 § Ilmastaselvityksen sisältö

-

24 § Vähähiilisyiden tulosten esittäminen ilmastaselvityksessä

-

25 § Arvioinnin tulosten kohdistaminen eri käyttötarkoituksille

-

Ikonen Anna
Suomen luonnonsuojeluliitto